

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG

TIỂU LUẬN

**Nội dung tư tưởng Hồ Chí Minh
về đạo đức**

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn quan tâm đến vấn đề đạo đức và giáo dục đạo đức cách mạng cho cán bộ, đảng viên. Trong những tác phẩm, bài nói, bài viết, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nhiều lần nói đến các phẩm chất đạo đức. Từ thực tế của con người và xã hội Việt Nam, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã khái quát thành những chuẩn mực chung nhất của nền đạo đức cách mạng Việt Nam.

Hồ Chí Minh luôn quan tâm đến vấn đề giáo dục đạo đức cách mạng cho thế hệ thanh niên, bởi vì "...Một năm khởi đầu từ mùa xuân. Một đời khởi đầu từ tuổi trẻ. Tuổi trẻ là mùa xuân của xã hội...". Đất nước có "sánh vai cùng các cường quốc năm châu" được hay không là phụ thuộc vào đức và tài của thế hệ trẻ, đặc biệt là những sinh viên đang ngồi trên ghế giảng đường đại học.

Tuy nhiên, thực trạng hiện nay cho thấy một bộ phận thanh niên sống thiếu lý tưởng, giảm sút niềm tin, ít quan tâm đến tình hình đất nước, thiếu ý thức chấp hành pháp luật, sống thực dụng, xa rời truyền thống văn hóa dân tộc... chưa đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

Bởi vậy, cần thiết phải vận dụng tư tưởng đạo đức Hồ Chí Minh để giáo dục đạo đức cho sinh viên, đó là đòi hỏi khách quan và đáp ứng yêu cầu thực tiễn hiện nay.

2. Mục đích nghiên cứu

Tìm hiểu nội dung quan điểm của Hồ Chí Minh về các phẩm chất đạo đức của con người Việt Nam trong thời đại mới; từ đó vận dụng vào việc xây dựng đạo đức cho sinh viên. Kết quả nghiên cứu phục vụ cho thực hiện cuộc vận động học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh hiện nay.

3. Nhiệm vụ nghiên cứu

Làm rõ nguồn gốc hình thành, các phân tích liên quan, nội dung tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức; đánh giá thực trạng và vận dụng tư tưởng đạo đức Hồ Chí Minh vào xây dựng đạo đức cho sinh viên.

4. Phương pháp nghiên cứu

Tiểu luận nghiên cứu dựa trên cơ sở phương pháp luận của chủ nghĩa Mác – Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh, kết hợp sử dụng phương pháp lịch sử, lô gích, hệ thống cấu trúc...

5. Kết cấu tiểu luận

Bài tiểu luận bao gồm các phần:

Mở đầu

Chương 1: Nguồn gốc hình thành tư tưởng đạo đức Hồ Chí Minh

Chương 2: Nội dung tư tưởng đạo đức Hồ Chí Minh

Chương 3: Vận dụng tư tưởng đạo đức Hồ Chí Minh vào việc xây dựng đạo đức sinh viên hiện nay

Kết luận

Tài liệu tham khảo

Chương 1

NGUỒN GỐC HÌNH THÀNH TƯ TƯỞNG ĐẠO ĐỨC HỒ CHÍ MINH

Tư tưởng đạo đức Hồ Chí Minh bắt nguồn từ truyền thống đạo đức của dân tộc Việt Nam, đồng thời kế thừa những tư tưởng đạo đức phương Đông, những tinh hoa đạo đức của nhân loại và quan trọng là tư tưởng đạo đức của chủ nghĩa Mác – Lênin.

1.1. Truyền thống đạo đức của dân tộc Việt Nam

Đạo đức truyền thống Việt Nam được hình thành trong suốt quá trình lịch sử đấu tranh dựng nước và giữ nước của dân tộc.

Trước tiên, đó là chủ nghĩa yêu nước và ý chí bất khuất đấu tranh để dựng nước và giữ nước, đây chính là truyền thống đạo đức quý báu nhất, nguồn gốc sức mạnh xuyên suốt lịch sử dân tộc.

Thứ hai, đó là tinh thần nhân nghĩa, đề cao đạo lý làm người, khuyên con người sống có tình, có nghĩa, nhân đức, thủy chung vẹn tròn chữ Trung, chữ Hiếu.

Thứ ba, đó là hành vi ứng xử nhân ái trong gia đình và xã hội, truyền thống đoàn kết, tương thân tương ái “lá lành đùm lá rách” trong hoạn nạn khó khăn.

“Nhiều điều phủ lấy giá gương

Người trong một nước phải thương nhau cùng”.

Thứ tư, là truyền thống cần cù, dũng cảm, sáng tạo trong sản xuất và chiến đấu, đồng thời ham học hỏi và luôn biết mở rộng cửa đón nhận tinh hoa văn hóa nhân loại.

1.2. Tư tưởng đạo đức phương Đông, phương Tây

Đạo Khổng Tử

Đạo đức Khổng Tử thấm vào tư tưởng, tình cảm Hồ Chí Minh không phải là giáo điều “tam cương”, “ngũ thường” mà là tinh thần nhân nghĩa, đạo tu thân, sự ham học hỏi, đức tính khiêm tốn, ôn hòa, cách xử thế có tình có lý.

Đạo Phật

Phật giáo là duy tâm, nhưng Người cũng chỉ ra nhiều điều hay trong đạo đức Phật giáo mà nó đã đi vào tư duy, hành động, cách ứng xử của người Việt Nam như tư tưởng vị tha, từ bi, bác ái, cứu khổ, cứu nạn, thương người như thể thương thân.

Chúa Giêsu

Hồ Chí Minh đã gặp Giêsu khi đặt chân lên những mảnh đất phương Tây. Có thể nói đây là miếng đất chịu ảnh hưởng lâu ngày tư tưởng nhân ái của Giêsu. Ăngghen đã nói đến

những nhân tố tích cực của đạo cơ đốc khi nó mới ra đời. Nó là sự phản ứng lại chế độ tàn bạo đương thời đối với quần chúng bị áp bức.

1.3. Quan điểm của Mác, Ăngghen, Lênin về đạo đức

Theo quan điểm của Mác – Lênin, đạo đức cách mạng có những đặc trưng cơ bản sau:

- Đạo đức cách mạng là sự phù hợp giữa lợi ích cá nhân và lợi ích chung.
- Đó là sự trung thành tuyệt đối với lý tưởng cách mạng của giai cấp vô sản và không ngừng vươn lên hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ của cuộc cách mạng đó.
- Đó là thực hành chủ nghĩa tập thể, đoàn kết, gắn bó mật thiết với nhân dân.
- Là lao động trung thực và tận tâm vì chủ nghĩa xã hội, chủ nghĩa cộng sản.
- Đạo đức cách mạng là đấu tranh không mệt mỏi cho tinh thần nhân đạo và chủ nghĩa nhân đạo cộng sản.

1.4. Thực tiễn hoạt động của Hồ Chí Minh

Ngoài nguồn gốc lý luận còn phải đề cập cơ sở thực tiễn, tác động của thực tiễn đến sự hình thành phát triển tư tưởng đạo đức Hồ Chí Minh. Bởi chính trong hoạt động thực tiễn mà từng bước Hồ Chí Minh tìm ra quy luật, khái quát nhận thức của mình thành lý luận. Lý luận lại được kiểm nghiệm trong thực tiễn. Trải qua quá trình hoạt động thực tiễn, tư tưởng về đạo đức của Hồ Chí Minh phát triển từ lòng yêu nước, thương dân, tha thiết bảo vệ những giá trị truyền thống của dân tộc lớn lên thành tư tưởng đạo đức cách mạng.

Chương 2

NỘI DUNG TƯ TƯỞNG ĐẠO ĐỨC HỒ CHÍ MINH

2.1. Quan điểm của Hồ Chí Minh về vị trí, vai trò của đạo đức

Đạo đức là gốc, là nền tảng của người cách mạng, quan điểm “đức là gốc” của Hồ Chí Minh có nội dung phong phú, bao trùm và xuyên suốt toàn bộ tư tưởng đạo đức cách mạng của Người.

Đạo đức cách mạng liên quan đến thành bại của cách mạng.

Đạo đức là thước đo lòng cao thượng của con người.

Đạo đức là động lực giúp con người vượt lên trong mọi hoàn cảnh. Có đạo đức cách mạng thì khi gặp khó khăn gian khổ, thất bại cũng không lùi bước, chán nản...; khi gặp thuận lợi và thành công cũng vẫn giữ tinh thần khiêm tốn.

2.2. Tính thống nhất và phạm vi đề cập của tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức

Tư tưởng đạo đức của Người là sự thống nhất giữa chính trị và đạo đức, giữa tư tưởng đạo đức và hành vi đạo đức, giữa đức và tài, giữa đạo đức cách mạng và đạo đức đời thường.

Tư tưởng đạo đức của Chủ tịch Hồ Chí Minh bao quát mọi đối tượng tầng lớp nhân dân, đề cập đến mọi lĩnh vực hoạt động của con người, trên mọi quan hệ xã hội với phạm vi rộng, hẹp khác nhau.

2.3. Những phẩm chất đạo đức cơ bản của con người Việt Nam thời đại mới

2.3.1. Trung với nước, hiếu với dân

Theo Người, trung là trung với nước, là trung thành với lợi ích của quốc gia, dân tộc, với sự nghiệp đấu tranh cách mạng của Đảng, với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa... Nước ở đây với ý nghĩa "Dân là con nước, nước là mẹ chung", là nước của dân, của toàn dân tộc chứ không phải của riêng ai và chính mỗi người dân là những "chủ nhân ông" của đất nước. Mỗi quan hệ nước-dân, dân-nước mang ý nghĩa nhân văn sâu sắc, hòa quyện với nhau trong một thể thống nhất về trách nhiệm, nghĩa vụ và quyền lợi công dân với cộng đồng, quốc gia, dân tộc.

Về chữ hiếu, theo Hồ Chí Minh, là hiếu với dân. Hiếu với dân không phải chỉ là hiếu với cha mẹ mình như người xưa vẫn nói, mà là hiếu với nhân dân, với toàn dân tộc, vì "nước lấy dân làm gốc", dân là "gốc" của nước.

Trung với nước, hiếu với dân theo tư tưởng đạo đức Hồ Chí Minh được thể hiện trong mọi công việc cách mạng của Đảng, trong từng suy nghĩ, việc làm cụ thể của mỗi cán bộ, đảng viên và mỗi người dân.

2.3.2. Cần, kiệm, liêm, chính, chí công, vô tư

Cần, kiệm, liêm, chính, chí công, vô tư là nét đặc trưng của đạo đức theo quan niệm của Hồ Chí Minh.

“Cần” tức là siêng năng, chăm chỉ, cố gắng, dẻo dai. “Kiệm” là tiết kiệm, không xa xỉ, không hoang phí, không bừa bãi. “Liêm” là trong sạch, không tham lam tiền của, địa vị, danh tiếng. “Chính” là không tà, là thẳng thắn, đứng đắn, điều gì không đứng đắn, thẳng thắn tức là tà.

Người chỉ rõ: “Cần, kiệm, liêm, chính” là nền tảng của đời sống mới, nền tảng của thi đua ái quốc. Người coi “Cần, kiệm, liêm, chính” là bốn đức chủ yếu của một con người:

“Cần, kiệm, liêm, chính”, mỗi đức tính đều có nội dung riêng, nhưng chúng lại liên quan mật thiết đến nhau và tạo thành một chỉnh thể, là thước đo văn minh tiến bộ của một dân tộc.

Chí công, vô tư là không nghĩ đến mình trước, chỉ biết vì Đảng, vì Tổ quốc, vì đồng bào; là đặt lợi ích của cách mạng, của nhân dân lên trên hết, trước hết. Chí công vô tư có nghĩa là hết sức lo cho việc chung không màng tư lợi. Hết sức về sự công bằng, đặt lợi ích của tập thể, của Đảng, của cách mạng, của nhân dân, của Tổ quốc lên trên các lợi ích riêng tư. Thực hiện chí công, vô tư cũng có nghĩa như thực hiện đạo đức theo tinh thần của chủ nghĩa tập thể, là phải kiên quyết quét sạch chủ nghĩa cá nhân, nâng cao đạo đức cách mạng.

Như vậy có thể nói, “Cần, kiệm, liêm, chính, chí công, vô tư” là cái cần để “làm việc, làm người, làm cán bộ... phụng sự Đoàn thể, giai cấp và nhân dân, Tổ quốc và nhân loại”.

2.3.3. Thương yêu con người

Tư tưởng yêu thương con người được Hồ Chí Minh nêu lên và vận động mọi người cùng thực hiện suốt cả cuộc đời. Người vẫn ân cần nhắc nhở toàn Đảng phải tiếp tục chăm lo cho con người.

Tình yêu thương con người của Hồ Chí Minh là rất cụ thể, từ việc to như lo giải phóng cho con người đến việc chăm lo từng con người cụ thể. Theo Hồ Chí Minh, yêu thương con người là phải sống với nhau có tình, có nghĩa.

Yêu thương con người vận dụng vào trong Đảng, trong tổ chức là phải "có tình đồng chí thương yêu lẫn nhau". Tình yêu thương con người đã trở thành nét đẹp vĩnh hằng trong chuẩn mực đạo đức Hồ Chí Minh.

2.3.4. Tinh thần quốc tế trong sáng, thủy chung

Tinh thần quốc tế trong sáng là phẩm chất, là yêu cầu đạo đức của mỗi người Việt Nam trong mối quan hệ rộng lớn, vượt qua phạm vi quốc gia, dân tộc. Nội dung chủ nghĩa quốc tế trong tư tưởng Hồ Chí Minh thể hiện ở các điểm sau:

Thứ nhất, đó chính là tinh thần đoàn kết với các dân tộc bị áp bức, với nhân dân lao động các nước trong cuộc đấu tranh giải phóng con người khỏi ách áp bức, bóc lột mà Hồ Chí Minh đã dày công vun đắp bằng hoạt động cách mạng thực tiễn của bản thân mình và bằng sự nghiệp cách mạng của cả dân tộc.

Thứ hai, tinh thần quốc tế trong sáng còn là vì mục tiêu chung "Bốn phương vô sản đều là anh em".

Thứ ba, theo Hồ Chí Minh, chủ nghĩa quốc tế vô sản gắn liền với chủ nghĩa yêu nước.

2.4. Những nguyên tắc xây dựng đạo đức mới

Những nguyên tắc xây dựng đạo đức mới theo tư tưởng Hồ Chí Minh gồm có: Nói đi đôi với làm, phải nêu gương đạo đức; Xây đi đôi với chống; Rèn luyện bền bỉ suốt đời thông qua hoạt động thực tiễn cách mạng.

Chương 3

VẬN DỤNG TƯ TƯỞNG ĐẠO ĐỨC HỒ CHÍ MINH VÀO VIỆC XÂY DỰNG ĐẠO ĐỨC SINH VIÊN HIỆN NAY

3.1. Thực trạng đạo đức thanh niên, học sinh, sinh viên hiện nay

Nghị quyết Hội nghị lần thứ bảy BCH TW khóa X về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác thanh niên thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Theo đó, sau hơn 20 năm đổi mới và phát triển đất nước, tình hình thanh niên có những chuyển biến mạnh mẽ, đan xen cả những yếu tố tích cực và tiêu cực, trong đó yếu tố tích cực giữ vai trò chủ đạo.

Một trong những thành tựu của công cuộc đổi mới đất nước là đã xây dựng được thể hệ thanh niên thời kỳ mới có đạo đức, nhân cách, tri thức, sức khỏe, tư duy năng động và hành động sáng tạo; tiếp nối truyền thống hào hùng của Đảng và dân tộc, nêu cao lòng yêu nước, ý thức xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa; không ngại khó khăn, gian khổ, tình nguyện vì cộng đồng; có trách nhiệm với gia đình, xã hội; có ý chí vươn lên trong học tập, lao động, lập thân, lập nghiệp, làm giàu chính đáng, quyết tâm đưa đất nước thoát khỏi nghèo nàn, lạc hậu; mong muốn được tin tưởng, được cống hiến cho đất nước, có việc làm, thu nhập ổn định, đời sống văn hóa tinh thần lành mạnh, phong phú, môi trường sống an toàn. Dù còn nhiều tâm trạng khác nhau, song đa số thanh niên luôn tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng và phát triển của đất nước.

Tuy nhiên, một bộ phận thanh niên sống thiếu lý tưởng, giảm sút niềm tin, ít quan tâm đến tình hình đất nước, thiếu ý thức chấp hành pháp luật, sống thực dụng, xa rời truyền thống văn hóa dân tộc. Học vấn của một bộ phận thanh niên, nhất là thanh niên nông thôn, thanh niên dân tộc thiểu số còn thấp; nhiều thanh niên thiếu kiến thức và kỹ năng trong hội nhập quốc tế. Tính độc lập, chủ động sáng tạo, năng lực thực hành sau đào tạo của thanh

niên còn yếu, chưa đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Tình trạng tội phạm và tệ nạn xã hội trong thanh niên đang gia tăng và đang diễn biến ngày càng phức tạp. Tỷ lệ thanh niên nhiễm HIV/AIDS còn cao.

Để thấy rõ hơn về thực trạng đạo đức trong học sinh, sinh viên hiện nay, ta cùng nhìn nhận một vài con số sau:

Những năm gần đây, ở nước ta có tới 55 – 65% số người phạm tội là thanh, thiếu niên; trong đó có không ít học sinh, sinh viên (HS, SV)

Kết quả điều tra gần đây của Viện nghiên cứu và phát triển GDVN cho thấy: Càng học lên cao thì số HS, SV vi phạm đạo đức càng tăng lên:

Bảng 1:

Biểu hiện vi phạm	Tiểu học	THCS	THPT	CĐ-ĐH
Tỉ lệ đi học không đúng giờ	20%	21%	58%	85%
Tỉ lệ quay cốp	8%	55%	60%	69%
Tỉ lệ nói dối cha mẹ	22%	50%	64%	83%
Tỉ lệ vi phạm luật giao thông	4%	35%	70%	84%

Bảng 2:

Biểu hiện vi phạm đạo đức	Lớp 5	Lớp 9	Lớp 10	ĐH
Nói tục	6%	34%	43%	68%
Xả rác	0%	3%	8%	80%
Đánh bạc	0%	33%	59%	41%

Năm 2007, khảo sát từ 30 trường ĐH, CĐ cho thấy: 51,4% SV cho rằng “Sống thử trước hôn nhân” là hiện tượng phổ biến. Số liệu khác của ủy ban Dân số – Kế hoạch hóa gia đình năm 2007 đã báo động: mỗi năm cả nước có hơn 1,5 triệu vụ nạo phá thai, trong đó tuổi vị thành niên chiếm trên 35% (trong đó khoảng 20% là HS, SV).

Đại tá Phạm Đức Chân – Cục trưởng Cục quản lý trại giam, cơ sở giáo dục, trường giáo dưỡng (Bộ Công an) báo động: Tính riêng năm 2007, số HS trong 4 trường giáo dưỡng là 3.897 em, so với năm 2000 chỉ có 2.223 em tăng 1.574 HS...

Khảo sát vài năm gần đây ở 4 trường giáo dưỡng (dành cho trẻ vị thành niên phạm pháp – thuộc Bộ Công an): Trong 3.448 em, có 145 em buôn bán, hút chích ma túy; 12 em cướp giật; 54 em cưỡng đoạt tài sản; 124 em hiếp dâm; 124 em cố ý gây thương tích; 765 em gây rối trật tự công cộng; 48 em lừa đảo; 69 em giết người; 2.112 em trộm cắp; 40 em thuộc về các hành vi phạm tội khác...

GS-TS Vũ Dũng, viện trưởng Viện Tâm lý học, cho rằng việc vi phạm các chuẩn mực đạo đức hiện nay đã đến mức đáng lo ngại với những hành vi vi phạm bạo lực trong nhà trường, đe dọa hành hung thầy cô giáo, quay cóp bài, mua điểm, cò bạc, nghiện rượu... Ngoài ra, thanh thiếu niên còn có nhiều biểu hiện sống hưởng thụ, coi nặng giá trị vật chất, tiêu xài hoang phí, lười lao động, sống ích kỷ...

TS Phạm Thị Kim Anh, Trường ĐH Sư phạm Hà Nội, dẫn ra kết quả một cuộc điều tra, khảo sát của thanh tra Bộ GD-ĐT với 1.827 SV tại 12 cơ sở giáo dục cho thấy: 89% SV từng sử dụng tài liệu trong phòng thi, 85% từng quay cóp, 42% sao chép luận văn, đồ án, 36% từng xin hoặc mua điểm...

Một con số khác khiến chúng ta phải suy nghĩ là theo thống kê của Bộ Y tế, hàng năm ở nước ta có 14.000 ca nạo phá thai ở tuổi vị thành niên (chiếm 10% số người nạo phá thai), có 5% số trẻ em gái dưới 18 tuổi đã phải làm mẹ, có 14% số người nhiễm HIV/AIDS là trẻ em dưới 15 tuổi.

Sự gia tăng đột biến của tệ nạn ma túy học đường là vấn đề nhức nhối. Nếu như năm 2004 chỉ có 600 học sinh, sinh viên nghiện ma túy, thì đến năm 2007 con số này đã tăng lên 1.234 học sinh, sinh viên.

Kết quả điều tra 600 sinh viên của 5 trường đại học ở Hà Nội năm 2006 cho thấy có 69,7% sinh viên được hỏi cho rằng sinh viên hiện nay có biểu hiện chạy theo lối sống thực dụng; 31,2% cho rằng sinh viên hiện nay chưa có khát vọng cao về lập thân, lập nghiệp vì tương lai; 21,8% cho là sinh viên có biểu hiện mờ nhạt về hoài bão và lý tưởng...

Theo báo cáo của TS. Phạm Thị Kim Anh (Đại học Sư phạm Hà Nội) cho thấy: năm 2007, cuộc điều tra khảo sát tại 30 trường ĐH-CĐ trong cả nước của Vụ Văn hóa (Ban Tư tưởng Văn hóa Trung ương) phối hợp với Vụ Công tác HS-SV (Bộ Giáo dục Đào tạo) nói lên con số đáng lo ngại 51,4% sinh viên cho rằng “sống thử trước hôn nhân là hiện tượng khá phổ biến”.

3.2. Vận dụng tư tưởng đạo đức Hồ Chí Minh trong xây dựng đạo đức sinh viên

3.2.1. Nhận thức cơ bản

Đề tu dưỡng đạo đức cho bản thân, trước tiên mỗi người sinh viên cần nhận thức đầy đủ và đúng đắn về các vấn đề sau:

Thứ nhất, nhận thức đầy đủ về vai trò của tư tưởng đạo đức Hồ Chí Minh đối với đời sống xã hội. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã đi xa, nhưng Người đã để lại cho dân tộc một tài sản vô cùng quý giá, đó là hệ thống tư tưởng của Người, đặc biệt là tư tưởng về đạo đức. Xã hội

đang có những đổi thay, tư tưởng Hồ Chí Minh giúp con người tự giáo dục, rèn luyện mình, hướng mỗi người trở thành con người cách mạng vừa hồng vừa chuyên, góp phần xây dựng đất nước đi lên chủ nghĩa xã hội.

Thứ hai, nhận thức đầy đủ về vai trò và nhiệm vụ của sinh viên Việt Nam với sự phát triển xã hội. Sinh viên là những trí thức tương lai của đất nước, không ai hết mà chính họ sẽ là những người đóng vai trò chủ chốt trong công cuộc CNH, HĐH đất nước. Thế kỷ XXI là thế kỷ của văn minh trí tuệ, của sự phát triển KHKT, nên rất cần có những con người trẻ tuổi, có trình độ và năng lực sáng tạo cao, có khả năng tiếp nhận cái mới rất nhanh và biết thay đổi linh hoạt, thích nghi kịp thời với sự thay đổi nhanh chóng của xã hội hiện đại, đại diện cho một thế hệ tiên tiến mới. Nhiệm vụ của mỗi người sinh viên là nỗ lực học tập, tiếp thu kiến thức mới, rèn luyện bản thân, bằng những hoạt động cụ thể góp phần xây dựng đất nước.

Thứ ba, nắm vững nội dung tư tưởng đạo đức Hồ Chí Minh trong giai đoạn mới cùng với những nguyên tắc xây dựng đạo đức cách mạng.

3.2.2. Nội dung cụ thể

Trên cơ sở những nhận thức cơ bản, mỗi người sinh viên sẽ vận dụng để tự rèn luyện và tu dưỡng đạo đức ở từng nội dung cụ thể dựa trên các nguyên tắc xây dựng đạo đức mới mà Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nêu ra.

3.2.2.1 Thực hiện chuẩn mực đạo đức Hồ Chí Minh “Trung với nước, hiếu với dân” cần quán triệt những nội dung của chủ nghĩa yêu nước trong giai đoạn mới; phát huy sức mạnh đoàn kết toàn dân tộc, đẩy mạnh sự nghiệp đổi mới đất nước, công nghiệp hóa, hiện đại hóa, sớm đưa nước ta ra khỏi tình trạng kém phát triển

Tư tưởng và phẩm chất đạo đức tiêu biểu của Hồ Chí Minh là tinh thần yêu nước nồng nàn, hết lòng, hết sức phụng sự Tổ quốc, phục vụ nhân dân, toàn tâm, toàn ý cho sự nghiệp giải phóng dân tộc, thống nhất đất nước, xây dựng chủ nghĩa xã hội. Từ quyết tâm “ dù phải đốt cháy cả dãy Trường Sơn cũng quyết giành cho được tự do, độc lập”, để rồi phấn đấu cho “ đồng bào ta ai cũng có cơm ăn, áo mặc, ai cũng được học hành”, để nước ta “ sánh vai với cường quốc năm châu”. Học tập tư tưởng đạo đức Hồ Chí Minh chúng ta cần:

Mỗi người sinh viên cần nhận thức sâu sắc hơn, đầy đủ hơn những hy sinh to lớn của ông cha để chúng ta có non sông, Tổ quốc Việt Nam độc lập, tự do, thống nhất trọn vẹn hôm nay. Nâng cao tinh thần yêu nước, tự hào về truyền thống anh hùng của dân tộc là lương tâm và trách nhiệm của mỗi người Việt Nam chân chính. Trung với nước ngày nay là trung thành

vô hạn với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, bảo vệ độc lập, chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ, nền văn hóa, bảo vệ Đảng, chế độ, nhân dân, sự nghiệp đổi mới, bảo vệ lợi ích đất nước.

Trung với nước, hiếu với dân ngày nay là luôn luôn tôn trọng, phát huy quyền làm chủ của nhân dân dưới cả ba hình thức: làm chủ đại diện, làm chủ trực tiếp và tự quản cộng đồng; phải luôn kính già, yêu trẻ, lễ độ với người lớn tuổi hơn mình, và yêu thương nhường nhịn người nhỏ tuổi hơn. Biết giúp đỡ, chia sẻ và sống hòa đồng với tất cả mọi người.

Phải có ý chí vươn lên quyết tâm vượt qua nghèo nàn, lạc hậu. Phải nỗ lực học tập tốt, đó là nhiệm vụ chủ đạo của mỗi người sinh viên. Không những chỉ học trên ghế nhà trường, mà còn phải học ngoài xã hội; phải tham gia các phong trào đoàn thể, các phong trào tình nguyện góp phần dựng xây đất nước phồn vinh, sớm đưa nước ta ra khỏi tình trạng kém phát triển, theo kịp trình độ các nước phát triển trong khu vực và thế giới; thực hiện bằng được mong ước của Bác Hồ kính yêu: “xây dựng đất nước ta đàng hoàng hơn, to đẹp hơn”.

Trung với nước, hiếu với dân là phải luôn luôn có ý thức giữ gìn đoàn kết toàn dân tộc, đoàn kết trong lớp học, trong nhà trường, tập thể; kiên quyết đấu tranh không khoan nhượng trước mọi mưu đồ của các thế lực thù địch, cơ hội hòng chia rẽ dân tộc, chia rẽ khối đại đoàn kết toàn dân, chia rẽ Đảng với nhân dân. Đoàn kết là yêu nước, chia rẽ là làm hại cho đất nước. Mọi biểu hiện cục bộ, bản vị là trái với tinh thần yêu nước chân chính.

Trung với nước hiếu với dân là phải có tinh thần trách nhiệm cao đối với công việc, có lương tâm nghề nghiệp trong sáng; quyết tâm phấn đấu để thành đạt và cống hiến nhiều nhất cho đất nước, cho dân tộc; quyết tâm xây dựng quê hương giàu đẹp, văn minh. Phải có tinh thần ham học hỏi, phát huy truyền thống hiếu học và quý trọng nhân tài của ông cha ta; biết vận dụng sáng tạo các tri thức khoa học, công nghệ hiện đại, các sáng kiến trong sản xuất, công tác, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao. Mọi sự bảo thủ, trì trệ, lười học tập, ngại lao động, đòi hỏi hưởng thụ vượt quá khả năng và kết quả cống hiến là trái truyền thống đạo lý dân tộc và trái với tư tưởng yêu nước của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Phải giải quyết đúng đắn mối quan hệ cá nhân - gia đình - tập thể - xã hội; quan hệ giữa nghĩa vụ và quyền lợi. Theo gương Chủ tịch Hồ Chí Minh, yêu nước là sẵn sàng phấn đấu hy sinh cho lợi ích chung, việc gì có lợi cho dân, cho nước, cho tập thể thì quyết chí làm, việc gì có hại thì quyết không làm. Làm việc gì trước hết phải vì tập thể, vì đất nước, vì nhân dân, phải nêu cao trách nhiệm của người lãnh đạo, không tham lam, vụ lợi, vun vén cá nhân.

3.2.2.2 Thực hiện đúng lời dạy: "Cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư" nêu cao phẩm giá con người Việt Nam trong thời kỳ mới

"Cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư" là chuẩn mực đạo đức truyền thống trong quan hệ "đối với mình", được Chủ tịch Hồ Chí Minh kế thừa, vận dụng và phát triển phù hợp với yêu cầu của sự nghiệp cách mạng, trở thành chuẩn mực cơ bản của đạo đức cách mạng. Người là một tấm gương mẫu mực về "cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư". Học tập và làm theo tấm gương của Người, thực hiện cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư trong giai đoạn hiện nay là:

- Hiểu rõ mối quan hệ gắn kết giữa "cần", "kiệm", "liêm", "chính". "Cần" mà không "kiệm" thì như cái thùng không đáy, làm bao nhiêu hết cần đấy; không "kiệm" ắt sẽ không "liêm", vì cần tiền để xa xỉ nên mới sinh tham lam, bòn rút của tập thể; không "liêm" tức là sẽ làm những việc tà, bất "chính".

Phấn đấu nỗ lực học tập và rèn luyện với tinh thần lao động sáng tạo, thu lượm kiến thức đạt chất lượng, hiệu quả cao; biết quý trọng công sức lao động và tài sản của tập thể, của nhân dân; không xa hoa, lãng phí, không phô trương, hình thức; biết sử dụng tài sản của tập thể, của chính mình một cách có hiệu quả; cần tránh tình trạng "của chùa" thì cứ dùng, cứ phá, không biết quý trọng và gìn giữ.

Mỗi người sinh viên phải góp phần xây dựng một nền giáo dục trong sạch cho nước nhà. Không chỉ "liêm" cho bản thân mà còn phải "liêm" cho người khác. Đi "chùa thầy", "chùa cô" là đã làm cho thầy cô không "liêm" mà bản thân mình là đã làm những việc không "chính". Mỗi sinh viên cần phải kiên quyết đấu tranh chống lại tình trạng đó. Phải "cần" để có kết quả tốt chứ không được làm việc "tà" để có những điểm số không phải của mình.

- Thực hiện chí công, vô tư là kiên quyết chống chủ nghĩa cá nhân, lối sống thực dụng. Phải thẳng thắn, trung thực, bảo vệ chân lý, bảo vệ đường lối, quan điểm của Đảng, bảo vệ người tốt; chân thành, khiêm tốn; không chạy theo chủ nghĩa thành tích, không bao che, giấu giếm khuyết điểm.

- Thực hiện cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư phải kiên quyết chống bệnh lười biếng, lối sống hưởng thụ, vị kỷ, nói không đi đôi với làm, nói nhiều, làm ít, miệng nói lời cao đạo nhưng tư tưởng, tình cảm và việc làm thì mang nặng đầu óc cá nhân, tư lợi, việc gì có lợi cho mình thì "hăng hái", tranh thủ kiếm lợi, việc gì không "kiếm chác" được cho riêng mình thì thờ ơ, lãnh đạm. Phải có thái độ rõ rệt lên án và kiên quyết đấu tranh chống tham nhũng, tiêu cực, loại trừ mọi biểu hiện vô liêm, bất chính ra khỏi đời sống xã hội.

3.2.2.3. Yêu thương mọi người, phải đoàn kết, tương thân tương ái, giúp đỡ lẫn nhau cùng tiến bộ

Dân tộc ta có truyền thống “lá lành đùm lá rách”, đó là truyền thống đạo đức của cả dân tộc, mỗi người sinh viên cần phải phát huy truyền thống tốt đẹp đó. Yêu thương mọi người là phải chia sẻ, giúp đỡ bạn bè mình cùng tiến bộ. Một người giỏi giúp một người yếu được hai người giỏi, hai người giỏi giúp hai người nữa được bốn người giỏi, bốn người giỏi sẽ được tám người giỏi. Cứ như vậy cả lớp sẽ giỏi, lớp nào cũng vậy thì cả trường sẽ giỏi, trường nào cũng vậy thì mọi sinh viên đều giỏi. Sinh viên, thanh niên là những người chủ tương lai của đất nước, nhất định đất nước ta sẽ “giỏi”, sẽ giàu, sẽ mạnh.

Yêu thương nhưng phải tránh bao che, giấu diếm, cố sù sai phạm cho nhau. Phải thẳng thắn góp ý, khéo léo phê bình để cùng nhau rút kinh nghiệm, giúp nhau tiến bộ hơn.

Yêu thương là phải thông cảm và biết bỏ qua lỗi lầm cho nhau, cho người phạm lỗi có cơ hội được sửa sai và làm lại.

Yêu thương là không được đánh nhau chỉ vì cái nhìn đều, yêu thương là khi va quệt xe trên đường là phải hỏi han tình trạng của nhau, bình tĩnh xác định lỗi thuộc về ai, không được chửi bới, ầu ẩu...

3.2.2.4 Nâng cao ý thức dân chủ và kỷ luật, gắn bó với nhân dân, vì nhân dân phục vụ

Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn luôn đề cao dân chủ và kỷ luật và chính Người là một mẫu mực về tinh thần dân chủ, tôn trọng tập thể, tôn trọng quần chúng nhân dân, luôn luôn quan tâm đến mọi người, gắn bó với nhân dân. Người luôn luôn phê phán "óc lãnh tụ", phê phán thói "quan cách mạng", phê phán những biểu hiện quan liêu, coi thường quần chúng, coi thường tập thể, vi phạm nguyên tắc tập trung dân chủ, coi đó là những căn bệnh khác nhau của chủ nghĩa cá nhân.

Mỗi người sinh viên phải đặt mình trong tập thể, phải tôn trọng nguyên tắc, pháp luật, kỷ cương. Mọi biểu hiện dân chủ hình thức, lợi dụng dân chủ để "kéo bè, kéo cánh", để làm rối loạn kỷ cương, để cầu danh, trục lợi hoặc chuyên quyền, độc đoán, đứng trên tập thể, đứng trên quần chúng... cần phải lên án và loại bỏ.

Mỗi người sinh viên phải biết gần dân, học dân, có trách nhiệm với dân. Phải trăn trở và thấy trách nhiệm của mình khi dân còn nghèo đói. Không chỉ sẻ chia và đồng cam, cộng khổ với nhân dân, mà còn phải biết vận dụng kiến thức mới, giúp nhân dân phấn đấu thoát khỏi đói nghèo.

Phải rất coi trọng tự phê bình và phê bình. Tự phê bình phải được lên hàng đầu, theo tư tưởng Hồ Chí Minh "phải nghiêm khắc với chính mình". Phê bình phải có mục đích là xây dựng tập thể, xây dựng con người, xây dựng đời sống tình cảm và quan hệ đồng chí, quan hệ xã hội lành mạnh, trong sáng, có lý, có tình. Phải khắc phục bệnh chuộng hình thức, thích nghe lời khen, xu nịnh, tâng bốc nhau, không dám nói thẳng, nói thật để giúp đỡ nhau cùng tiến bộ. Đồng thời, cần phê phán những biểu hiện xuất phát từ những động cơ cá nhân, vụ lợi mà "đấu đá", nhân danh phê bình để đả kích, lôi kéo, chia rẽ, làm rối nội bộ.

3.2.2.5 Phát huy chủ nghĩa yêu nước gắn chặt với chủ nghĩa quốc tế trong sáng, đoàn kết, hữu nghị giữa các dân tộc trong điều kiện toàn cầu hóa, chủ động, tích cực hội nhập kinh tế quốc tế

Phát huy tinh thần độc lập tự chủ, tôn trọng độc lập, chủ quyền của các nước khác, mở rộng hợp tác cùng có lợi, phấn đấu vì hòa bình, phát triển, chống chiến tranh, đói nghèo, bất công, cường quyền, áp đặt trong quan hệ quốc tế. Khép lại những vấn đề của quá khứ, lịch sử, xoá bỏ hận thù, nhìn về tương lai, xây dựng tình hữu nghị giữa các dân tộc.

Nâng cao tinh thần độc lập tự chủ, tự lực, tự cường, kiên quyết đấu tranh chống tâm lý tự ty, chủ nghĩa dân tộc hẹp hòi, vì phát triển của cả nhân loại, toàn thể nhân dân lao động toàn thế giới chứ không riêng dân tộc mình;

Phê phán các biểu hiện vong bản, vọng ngoại, ảo tưởng trước chủ nghĩa tư bản. Không bị những câu chuyện, những hình ảnh đẹp đẽ của chủ nghĩa tư bản làm lóa mắt, cần phải hiểu bản chất, sự thật đằng sau đó là sự bóc lột sức lao động tàn bạo.

Thank you for evaluating AnyBizSoft PDF Merger! To remove this page, please register your program!

[Go to Purchase Now>>](#)

AnyBizSoft

PDF Merger

- ✓ Merge multiple PDF files into one
- ✓ Select page range of PDF to merge
- ✓ Select specific page(s) to merge
- ✓ Extract page(s) from different PDF files and merge into one